

[Justitsministeren]

umyndiggørelse og lavværgemål, i foråret 1993 har afgivet en betænkning, der indeholder udkast til en ny lov om værgemål.

I betænkningen foreslås reglerne om personlige værgemål udformet således, at der bliver mulighed for at iværksætte værgemål af denne art uden samtidig at iværksætte værgemål vedrørende økonomiske forhold. Der foreslås endvidere en adgang til at begrænse værgemålet til at angå bestemte personlige anliggender. Der kan efter forslaget iværksættes personligt værgemål for den, der på grund af sindssygdom – herunder svær demens – hæmmet psykisk udvikling eller anden form for alvorligt svækket helbred er ude af stand til at varetage sine anliggender, hvis der er behov for det.

Reglerne om lavværgemål foreslås ændret bl.a. således, at den, der kommer under denne form for værgemål, bevarer muligheden for at råde på egen hånd vedrørende sin formue. Der er ikke i betænkningen forslag om, at den nye form for lavværgemål, der foreslås kaldt samværgemål, skal kunne omfatte personlige anliggender. Samværgemål kan efter forslaget iværksættes for den, der på grund af uerfarenhed, svækket helbred eller anden lignende tilstand har behov for hjælp til at administrere sin formue eller varetage andre økonomiske anliggender, og som selv anmoder herom.

Lovforslag på grundlag af betænkningen agtes fremsat i folketingsåret 1994-95.

Spm. nr. S 1811

Til *socialministeren* (15/8 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Hvilke initiativer agter regeringen at tage for at sikre, at senildemente personer ikke lider overlast, fordi det efter gældende lov ikke er tilladt at forhindre dem i at forlade et plejehjem/sygehus, uanset at de derved udsætter sig selv for livsfare?«

Begrundelse

Der henvises til en artikel i dagbladet B.T. mandag den 15. august 1994, side 4, om Folmers farlige frihed.

Svar (24/8 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Mulighederne for tilbageholdelse af senildemente er et spørgsmål, som løbende har været genstand for debat. I januar 1991 udarbejdede Socialministeriet på baggrund af oplysninger indhentet i et repræsentativt udsnit af kommuner og plejehjem rapporten om initiativer for gamle med demens, der nærmere beskriver, hvorledes personalet på plejehjemmene forsøger at tackle problemerne med senildemente, der blandt andet forlader plejehjemmet.

I rapporten nævnes også eksempler på nyudviklinger inden for omsorgen for senildemente, der i betydelig grad reducerer problemerne med urolige senildemente beboere. Rapporten blev fulgt op af en information til kommunerne »Information om gamle med demens i § 79-plejehjem og hjemmepleje«, der oplyser om gældende regelsæt samt giver inspiration til en tilrettelæggelse af plejehjemmenes hverdag, der tager hensyn til de særlige behov, som demens stiller til omgivelserne med hensyn til pleje og omsorg. Begge publikationer er sendt til Folketingets Socialudvalg.

Folketinget vedtog i forbindelse med en ældrepolitisk debat om forespørgsel nr. F 4, »Hvad agter regeringen at foretage sig for at forbedre de ældres vilkår?«, den 4. november 1993 en motiveret dagsorden, der pålagde socialministeren at nedsætte en hurtigt arbejdende arbejdsgruppe, der snarest skulle komme med forslag til, hvorledes senildementes vilkår kan forbedres. Kommissariatet for arbejdsgruppen er udarbejdet i samarbejde med Folketingets Socialudvalg. Arbejdsgruppen afgav sin rapport i juni 1994. I rapporten peges der blandt andet på, at der mangler en tilstrækkelig samlet viden om, hvordan boformer for demente bedst indrettes. Pleje og omsorg, der tager hensyn til dementes særlige behov, reducerer problemerne med urolige demente beboere. Det tyder erfaringerne med f.eks. skærmede enheder for senildemente på. Herunder er det en erfaring, at det er muligt at reducere mulighederne for, at senildemente beboere forvilder sig ud. Jeg har netop på baggrund af rapporten besluttet at iværksætte en undersøgelse, der kan beskrive erfaringerne med de nyere boformer for senildemente.

Hvis senildemente beboere helt skulle forhindres i at forlade plejehjemmene, ville det være ensbetydende med lukkede institutioner.